

VERKIEZINGSPROGRAMMA PVDA & CULTUUR HET HOGELAND 2022 - 2026

INHOUDSOPGAVE

1.	Woord vooraf	3
2.	Leefbaarheid	5
3.	Aardbevingen	7
4.	Wonen	9
5.	Werk, inkomen en economie	13
6.	Armoede en schulden	17
7.	Zorg en jeugdzorg	19
8.	Het Hogeland, onze boeren en bewoners	23
9.	Energie-transitie en duurzaamheid	25
10.	Onderwijs	29
11.	Sport	30
12.	Kunst & cultuur	31
13.	Lokale democratie	32
14.	Financiën	33
	Kandidaten en colofon	34

1. WOORD VOORAF

We kijken 10 jaar vooruit: hoe zien wij Het Hogeland van 2032? Belangrijke vragen om te beantwoorden en te vertalen naar een visie zijn: hoe leven wij samen, waar werken wij, hoe zorgen we voor elkaar, hoe gaan wij om met onze omgeving, hoe is de zorg voor jeugd, ouderen en alle anderen die het nodig hebben? Op deze vragen willen wij in dit programma antwoord geven.

Het allerbelangrijkste is: wat zijn onze gemeenschappelijke waarden?

Voor de PvdA bepaalt solidariteit de manier waarop wij met elkaar omgaan: we zien naar elkaar om, houden onze omgeving leefbaar en zijn heel ver met verduurzaming voor ons eigen welzijn en dat van volgende generaties.

Over 10 jaar zit iedereen op goed welzijnsniveau: we zijn aan het werk, gelukkig en gezond. Er is bestaanszekerheid voor iedereen.

Wat van waarde is blijft belangrijk

Een gezonde wereld. Mens en milieu staan centraal in een samenleving waar we naar elkaar omkijken. Het Hogeland heeft vitale en gezonde dorpen! Het Hogeland is de plek om te wonen en te werken, zij zorgt voor voedsel en biedt recreatie.

De belangrijke keuzes die de komende periode in de omgevingsvisie gemaakt worden leggen wij langs de lat van onze waarden. De PvdA kiest voor een programma dat nadrukkelijk steunt op de traditionele waarden van de sociaaldemocratie: inclusiviteit en solidariteit. We willen een veilige, betrokken en duurzame gemeente, een gemeente waarin het vanzelfsprekend is dat iedereen kan en mag meedoen.

We werken de komende raadsperiode toe naar de doelen die we voor 2032 hebben gesteld.

CHECK ONZE SITE
HETHOGELAND.PVDA.NL

PVDA HET HOGELAND ONLINE

VOLG ONS OP SOCIAL MEDIA

2. LEEFBAARHEID

Gemeente en inwoners zijn samen verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de dorpen. Wij geven daar invulling aan! We ondersteunen initiatieven vanuit de dorpen en wijken.

De dorpencoördinatoren verrichten heel goed werk maar het is onmogelijk om alle meer dan 50 kernen goed te bedienen. De PvdA steunt uitbreiding van het takenpakket van de dorpencoördinatoren. Met name het proactief steunen van initiatieven uit de dorpskernen verdient meer aandacht. Onze dorpencoördinatoren zijn belangrijk om samen met de inwoners krachtige vitale dorpen te ontwikkelen op basis van een eigen dorpsvisie. Maar we willen meer, wij zetten ook in op één aanspreekpunt per dorp vanuit de gemeente. We hebben de wens om aan elk dorp een ambtenaar te koppelen. De ambtenaar is aanspreekpunt, doorgeefloket richting de verschillende afdelingen. Er is sprake van 1 dorp 1 loket.

De inzet van het dorpsbudget is succesvol en daarom willen wij onderzoeken of er voldoende middelen zijn om dit langer door te zetten. In de dorpen zijn de dorpshuizen, jeugdsozen en ontmoetingspunten van grote betekenis. Om tot verdere vernieuwing en verduurzaming te komen zijn de dorpen als eerste zelf aan zet.

Eigenaarschap van het dorpshuis binnen het dorp biedt de meeste financiële mogelijkheden. Wij verkennen graag de mogelijkheden voor een verduurzamingsfonds om dit te ondersteunen.

Voor de leefbaarheid van de dorpen zijn voorzieningen van belang, terwijl die steeds meer gecentraliseerd worden. De toegankelijkheid van die voorzieningen komt daarmee onder druk te staan. Wij zetten daarom in op goede bereikbaarheid van voorzieningen. Voor kwetsbare doelgroepen, zoals ouderen die weinig mobiel zijn, is flexibel en toegankelijk openbaar vervoer van essentieel belang. Ook zetten wij in op deelauto's en op goede fietsvoorzieningen. Verkeersveiligheid inclusief veilig verkeersgedrag is daarbij ook een prioriteit binnen de dorpskernen.

Tenslotte pleiten wij voor de oprichting van gebiedscoöperaties, waar overheid, ondernemingen en onderwijs structureel samenwerken. Om economie van geluk en gezondheid vorm te geven. Dat raakt de kerntaak van sociaaldemocratie: verheffen van de arbeider, de ondernemer, de mens.

De inwoners van onze gemeente voelen zich thuis in Het Hogeland in 2032. Ze hebben een goede relatie met de overheid. Ze voelen zich medeverantwoordelijk voor de ontwikkeling van hun directe leefomgeving.

3. AARDBEVINGEN

De gevolgen van de gaswinning in Groningen leidt in delen van het Hogeland tot veel zorgen en de nodige frustraties bij onze inwoners.

Angst voor de eigen veiligheid, doordat de versterking van huizen die niet aardbevingsbestendig genoeg zijn, veel te traag verloopt. Beloftes worden gedaan, normen worden aangepast, maar veel te weinig Hogelandsters hebben bijna 10 jaar na Huizinge een gegarandeerd veilige woning gekregen... Gevolg hiervan is dat bewoners in een voortdurende onzekerheid moeten leven, zich niet veilig voelen en veel energie moeten steken in het versterkingsproces van de woning. Dat leidt tot spanningen en stress waardoor velen met lichamelijke of psychische klachten kampen.

Ook de afhandeling van de schade ontstaan door bodembeweging als gevolg van gaswinning verloopt niet zoals dat zou moeten. Schade die is aangericht moet vergoed worden. Het IMG, die de schadeafhandeling voor de overheid regelt, erkent steeds minder schades als aardbevingschade. Tijdens het proces worden regelmatig de spelregels aangepast, wat leidt tot frustratie en ongelijke behandeling in dorpen, buurten of zelfs binnen een huizenblok.

Het plan is om in 2022 te stoppen met gaswinning uit het Groningenveld. De PvdA wil de regering houden aan deze belofte.

De PvdA wil duidelijkheid voor onze inwoners. Bewoners van huizen die versterkt moeten worden moeten snel helder krijgen wat er moet gebeuren en de uitvoering van de versterking moet veel sneller. Als je huis volgens de norm niet veilig is, moet onmiddellijk actie ondernomen worden. Als er schade is ontstaan dient deze ruimhartig vergoed te worden. Maar bovenal vindt de PvdA dat de regels tijdens het spel onveranderd dienen te blijven om onduidelijkheid, onzekerheid en ongelijkheid te voorkomen.

Wij vinden dat de gemeente in het aardbevingsdossier een verantwoordelijkheid heeft naar haar inwoners. In het algemeen: problemen en onwenselijke situaties signaleren en doorgeven aan de verantwoordelijke instanties. Waar zich schrijnende situaties voordoen: de gemeente moet staan voor de individuele inwoner.

Wij willen de regering houden aan de belofte om in 2022 te stoppen met de gaswinning. Onze inwoners verdienen duidelijkheid over schadeafhandeling en versterking. De gemeente heeft hier een verantwoordelijkheid in.

4. WONEN

Om te zorgen dat wonen in de gemeente Het Hogeland goed, betaalbaar en duurzaam is moeten we de komende jaren blijven investeren in de woningbouw.

Extra woningbouw helpt het voorzieningenniveau én de kwaliteit van het woningbestand op peil te houden. In de grotere kernen is de meeste behoefte aan extra woningen, mensen willen graag dichtbij voorzieningen wonen. Maar wat ons betreft moet in elk dorp, dus ook de kleine kernen, gebouwd kunnen worden als daar behoefte aan is en er draagvlak voor is in het dorp, uiteraard passend bij de aard en de schaal van het dorp.

Samen met de regio werkt de landelijke overheid aan het “Deltaplan voor en van het Noorden”. Dit plan gaat onder meer over infrastructurele maatregelen om het noorden beter te ontsluiten en voorziet in de bouw van 220.000 woningen in Noord-Nederland. Wij willen maximaal gebruik maken van dit plan.

De laatste jaren is een aantal particuliere investeerders in de woningmarkt actief geworden. Zij verhuren woonruimte vaak aan tijdelijke werknemers. De PvdA vindt dat de gemeente streng moet toezien op het aanzien, de kwaliteit en de veiligheid van deze woningen. We gaan op zoek naar ruimte om nieuw te bouwen voor deze groep. Wij zijn voor een zelfbewoningsplicht.

Wonen voor iedereen

Het bouwen voor specifieke doelgroepen vraagt aandacht. De bevolking van ons Hogeland vergrijsd en we moeten er voor zorgen dat we allemaal in een goede woonomgeving oud kunnen worden. Dit kan door levensloopbestendig bouwen, of door de huidige woning aan te passen. We zien de vraag van ouderen naar woon-zorg voorzieningen toenemen. Daarom willen we dat binnen onze grenzen extra voorzieningen worden gerealiseerd.

Daarnaast hebben we aandacht voor de woonwensen van jongeren. De PvdA vindt dat er meer gebouwd moet worden specifiek voor de groep jongeren die het nest verlaten en woonruimte voor zichzelf nodig hebben. Om te voorkomen dat ze uitwijken naar elders moet het aanbod van goede kwaliteit en betaalbaar zijn.

Dus: starterswoningen en sociale woningbouw initiatieven, betaalbaar en primair bedoeld voor de lokale jongeren. De wooncrisis zorgt er ook in onze gemeente voor dat koopstarters en mensen met een inkomen net boven de grens voor een sociale huurwoning, buiten de boot dreigen te vallen. Wij willen daarom sociale koopwoningen realiseren.

WONEN

Hierbij blijft de grond in eigendom van de gemeente, waardoor er betaalbare koopwoningen kunnen worden gerealiseerd.

Wij zien een grote rol voor de woningcorporaties in de woningbouwopgave. We verwachten dat deze kwalitatief goede, betaalbare en duurzame huizen kunnen aanbieden aan onze inwoners, in elke fase van het leven. We leggen dit vast in de prestatieafspraken.

Ook vinden we dat er mogelijkheden moeten zijn binnen de gemeentegrenzen om niet-traditioneel te bouwen. Te denken valt hierbij aan moderne architectuur en bijvoorbeeld locaties waar ruimte is voor het realiseren van Tiny Houses, een zogeheten knarrenhof of een ecodorp waarin aan alle werelddoelen voor duurzame ontwikkeling bijgedragen wordt.

In 2032 is het woonaanbod zo divers dat je, van jong tot oud, prima in onze gemeente kunt wonen. Er is voldoende doorstroming mogelijk in elke levensfase.

5. WERK, INKOMEN EN ECONOMIE

Twee zaken zijn belangrijk in onze nieuwe economie en dat is niet het geld: wel een economie van geluk en welzijn. Een economie waarin sprake is van een eerlijker verdeling van kennis, macht en inkomen. Milieu, mens en maatschappij staan centraal. Niet de leidende gedachte dat groei het doel is, maar het geluk en de gezondheid van mensen. Want op Het Hogeland werken wij samen, in goede gezondheid. We leven ons leven tevreden, consumeren minder, leven duurzaam.

De PvdA is de partij van werk, want een eigen inkomen geeft zelfvertrouwen en zorgt voor sociale en maatschappelijke betrokkenheid. Je doet mee!

Werk ontstaat niet uit het niets. Het begint bij onderwijs en scholing (laagdrempelig opleiden), dan het op weg helpen naar werk. Grote uitdaging van de komende jaren is om voldoende goed opgeleide vakmensen te vinden. Nu al is de krapte op de arbeidsmarkt zichtbaar. Wij moeten dus investeren in het goed laten aansluiten van de vraag naar arbeidskrachten bij onze bedrijven en instellingen en het aanbod aan vakgerichte scholing.

Onze regio kan naar een hoger niveau met de juiste investering in innovatie. Overheid, onderwijs en ondernemingen geven de regio een slinger.

Nieuwe bedrijven komen voort uit innovatieve ideeën met name door jonge mensen. Bestaande bedrijven kunnen succesvol en passend ondernemen in lijn met de klimaatdoelen.

Heus niet alles moet anders en innovatiever: we waarderen het oude en omhelzen het nieuwe.

We stimuleren sectoren in het midden- en kleinbedrijf (MKB) op het gebied van innovatie, promotie van toerisme, horeca en winkels. We denken hierbij aan uitvoering centrumplannen, een goed vestigingsklimaat voor flexkantoren, snel internet, start en groei van bedrijven. Maar we beschermen ook andere activiteiten, zoals onze cultuursector, visserij en landbouw. We moeten oog en oor hebben voor deze sectoren: wat hebben zij nodig om op Het Hogeland een duurzame bijdrage te kunnen leveren? Zij zijn onze cultuur en historie, daar zijn wij zuinig op. Hier moeten wij de kracht van onze streek laten zien!

Wat kan de gemeente doen op het gebied van fatsoenlijk werk en inkomen?

Het 1000-banenplan is uitgerold in de regio. Lodewijk Asscher stond notabene aan de wieg hiervan. In 2021 is de 1000e plaatsing geweest.

WERK, INKOMEN EN ECONOMIE

Maar we gaan door, met name door in te zetten op kansrijke beroepen (bijvoorbeeld in bouw, zorg en horeca) en op kansrijk opleiden.

Ability bouwen wij om naar een breed leer-werkbedrijf. Iedereen die iets wil leren, of bijleren, kan hier terecht. We zetten ook in op praktijkleren, samen met o.a. de MBO instellingen. Op het gebied van hout en metaal worden de eerste opleidingen al in Uithuizen verzorgd. En voor de zorg hebben we het wijkleerbedrijf in Winsum.

We willen dit verder uitbouwen zodat iedereen de mogelijkheid heeft zich dicht bij huis verder te ontwikkelen. Daarom heeft de PvdA aan de wieg gestaan van Vakland Het Hogeland. Met inmiddels vele partners! Vakland geeft iedereen nu de kans om het vak te leren waar hij van droomt. Ontwikkeling van mensen is ontwikkeling van de regio. Dit wordt onder meer zichtbaar door Praktijk- Leer- en Ontwikkel Centra. De eerste is in Warffum gestart met onder andere een techlab.

Eerlijk werk voor iedereen

We willen werkgevers en werkzoekenden meehelpen elkaar te vinden. We pleiten voor een ruim aanbod aan stageplaatsen bij de gemeente zelf.

Daarnaast wil de PvdA bedrijven stimuleren om werknemers vaste contracten te geven. Werknemers weten dan waar ze aan toe zijn in plaats van dat ze na een jaar of twee jaar de kans lopen dat hun tijdelijk contract niet wordt omgezet in een vast contract.

Laten we ook veel aandacht hebben voor het vrijwilligerswerk, waar zoveel bewoners bij betrokken zijn. Het verbindt ons, het is solidariteit, het is samen onze omgeving leefbaar houden.

Interessante experimenten op het gebied van werk en inkomen volgen we nadrukkelijk en bij positieve resultaten willen we die ook in onze gemeente vormgeven. We denken hierbij bijvoorbeeld aan het basisinkomen of de basisbaan.

Bij aanbestedingen heeft de gemeente aandacht voor fair practice, zoals we dat vanuit de cultuursector kennen. Bij voorkeur zijn werkenden in loondienst, onder goede condities.

Als er gewerkt wordt met zzp'ers, dan tegen een eerlijke vergoeding. Social return is een vast onderdeel van aanbestedingsprocedures. Gemeentelijke beheer- en onderhoudstaken worden zoveel mogelijk zelf uitgevoerd.

In 2032 heeft iedereen die dat wil én kan werk.

6. ARMOEDE EN SCHULDEN

Mensen die in armoede leven hebben het zwaar. Een gebrek aan financiële middelen staat ontwikkeling in de weg en leidt niet zelden tot een sociaal en maatschappelijk isolement. Een leven dat zich voltrekt op het absolute bestaansminimum betekent onder meer geen toegang tot het verenigingsleven, geen vakanties en geen geld voor verjaardagscadeautjes. De PvdA wil zich dan ook inzetten voor iedereen die vanwege armoede buiten de boot valt. De vele organisaties die zich hiervoor inzetten moeten dan ook blijvend ondersteund worden door de gemeente. En iedereen moet kunnen meedoen. Het gratis openbaar vervoer is daarbij belangrijk, omdat hiermee veel activiteiten en voorzieningen voor de inwoners met een kleine portemonnee bereikbaar blijven.

Kinderen die het meest kwetsbaar zijn, verdienen wat ons betreft extra aandacht. Het onderwijs zien we als een belangrijk middel om armoedeproblematiek te voorkomen en te doorbreken. Wij omarmen het project Kansen voor Kinderen. Omdat armoede vaak gepaard gaat met schulden, wil de PvdA zich hard maken voor een andere benadering van de schuldenproblematiek, waarbij gekeken wordt naar oorzaken. Zo zouden zogeheten energie-armoede en schulden als gevolg van de toeslagenaffaire reden kunnen zijn hier anders mee om te gaan. Wij willen dat de mogelijkheden onderzocht worden.

In 2032 komen, door een tijdige benadering door de gemeente, de meest complexe problemen door schulden niet meer voor.

7. ZORG EN JEUGDZORG

Gezonde mensen in een gezonde wereld

De PvdA gaat voor een goede inrichting van het Hogeland met voldoende ruimte en voorzieningen om gezond gedrag zoals wandelen, fietsen en ontspannen te stimuleren. Een goed ingerichte en gezonde leefomgeving leidt ertoe dat minder mensen ziek worden. In de uitwerking van de maatregelen willen we vooral terug zien dat bij het inrichten van een gezonde leefomgeving aandacht is voor gezonde lucht, schone bodem en een geluidsarme omgeving.

Een gezonde leefstijl is van groot belang. Daar zetten wij met speciale preventieprogramma's op in.

Betaalbare zorg voor iedereen

Het is van belang dat al onze inwoners toegang hebben tot betaalbare zorg. Mensen blijven tegenwoordig langer zelfstandig wonen. Daarvoor is goede basiszorg van het grootste belang. Maar in ons dunbevolkte gebied staan deze zorgvoorzieningen onder druk. Een groot personeelstekort dreigt.

De PvdA pleit voor het opstellen van een integraal plan voor het sociaal domein. Zo kunnen we het beleid wonen, welzijn, zorg en gezondheid op een samenhangende manier uitwerken. We doen dit in samenwerking met zorgpartijen. In het uitvoeringsplan worden concrete maatregelen opgenomen om de zorg van de toekomst het beste te kunnen vormgeven.

Op een aantal plekken in onze gemeente zijn er kansen om zorgvoorzieningen te clusteren. De versterkingsopgave voor zorggebouwen geeft ons hierbij kansen. Zo kan bijvoorbeeld in Uithuizen een aantal woonzorgvoorzieningen worden samengevoegd tot één sterke nieuwe locatie. In Winsum wordt nieuw gebouwd en zal met de Tirrel een mooi toekomstbestendig complex met wonen, zorg, scholen en voorzieningen worden gerealiseerd. In Uithuizermeeden lijkt de toekomst van de Mieden nu gegarandeerd en kijken wij met inwoners of er mogelijkheden zijn voor een gezondheidsplein.

We zetten in op beschutte, kleinschalige woonvormen voor ouderen, daar waar er behoefte aan is. Een goede mogelijkheid zijn de coöperatieve vormen zoals die zijn ontstaan in Kloosterburen en Warffum. In diverse dorpen (Winsum, Ulrum, Bedum, Eenrum) zijn inwoners-initiatieven met als doel het realiseren van beschut wonen, zoals hofjes. De gemeente moet deze initiatieven zoveel mogelijk helpen te realiseren. Ook willen we algemeen toegankelijke voorzieningen realiseren, zoals vormen van dagbesteding voor ouderen en dementerenden. De thuishkamers zijn hier een goed voorbeeld van en die willen wij dan ook uitbreiden en versterken. Dat voorkomt de behoefte aan zwaardere zorg.

ZORG EN JEUGDZORG

Inwoners die ouder worden en/of in hun mogelijkheden beperkt zijn moeten langer thuis kunnen blijven wonen. In de praktijk blijkt dat de rol van mantelzorgers hierin van groot belang is. Deze kunnen we beter ondersteunen en ontlasten. Wij pleiten daarom voor het opzetten van een mantelzorgacademie, waar vrijwilligers ondersteuning kunnen krijgen in hun zorgtaken.

Betaalbaarheid WMO

Met name maatregelen van het Rijk op het gebied van de WMO (het abonnementstarief) en de loonstijgingen zetten de betaalbaarheid van onder andere de huishoudelijke ondersteuning onder druk. De beschikbare middelen zullen wij steeds zo effectief mogelijk blijven inzetten voor de meest kwetsbare doelgroepen. We blijven strijden voor een inkomensafhankelijke abonnementstarief.

Jeugdzorg en jeugdbeleid

Preventie en het op tijd signaleren van problemen werkt het beste als er een goede samenwerking is tussen alle partijen die te maken hebben met opgroeiende kinderen.

Deze samenwerking willen wij met de betrokkenen optimaliseren. Wij denken daarbij zo breed mogelijk: kind-ouders-onderwijszorg. Voorlichting, samenwerken en een integrale aanpak zijn de uitgangspunten.

Volwaardig jeugd- en jongerenwerk in de dorpen, zoals in de vorm van jeugdsozen, speelt hierbij een belangrijke rol. Wij zetten ons optimaal in om een passend antwoord te geven op de oplopende financiële tekorten in de Jeugdzorg. Maar dat mag nooit ten koste gaan van de kwaliteit. We pleiten bijvoorbeeld voor meer wijkgerichte aanpak.

Steeds meer jongvolwassenen hebben een psychische kwetsbaarheid en lopen vast in de samenleving. De PvdA wil een lokaal preventieakkoord mentale gezondheid met aandacht voor de verschillende levensdomeinen van jongvolwassenen. Door laagdrempelige voorzieningen, het vergroten van kennis over mentale gezondheid in de klas en op de werkvloer en een veilige en vertrouwde plek om te wonen, garanderen we dat jongvolwassenen met psychische kwetsbaarheden kunnen blijven meedoen in de maatschappij.

In 2032 hebben we onze zorg zó ingericht dat we iedereen in elke levensfase een helpende hand kunnen reiken.

8. HET HOGELAND, ONZE BOEREN EN BEWONERS

Het karakter van onze gemeente wordt vooral bepaald door boerenland en natuur. En in het kustgebied door de Wadden en de daaraan verbonden visserij. De vruchtbare grond langs de waddenkust en de rijke zee hebben ons sterke en toonaangevende sectoren opgeleverd die wij koesteren. Het overheidsbeleid inzake de landbouw en visserij moet er aan bijdragen dat bedrijven goede, toekomstbestendige keuzes kunnen maken. Bijvoorbeeld voor investeringen in natuur-inclusieve kringlooplandbouw en reductie van uitstoot. Duurzaamheidsvraagstukken worden samen met de boeren opgepakt en mogelijkheden om te kunnen omschakelen naar biologische landbouw moeten worden ondersteund.

Uitdagingen waarvoor de landbouw wordt gesteld kunnen niet los worden gezien van de voedselketen. Daarin spelen partijen een rol die een enorme invloed hebben op de speelruimte van individuele boeren. We denken aan de supermarkten en aan de oneerlijke concurrentie vanuit Oost Europa waar de milieunormen veel ruimer zijn dan de milieueisen in Nederland. Natuur-inclusieve kringlooplandbouw leidt tot duurder, maar eerlijk voedsel. We pleiten voor regionale en seizoengebonden consumptie en gaan verspilling tegen.

We faciliteren en stimuleren lokale initiatieven die hieraan bijdragen, zo snijdt het mes aan twee kanten!

De gemeentelijke overheid heeft zeggenschap over vergunningen en ruimtelijke ordening. De PvdA zal binnen de gemeenteraad beleid voeren dat het milieu, klimaat en biodiversiteit ten goede komt. De inwoners van het Hogeland zijn gebaat bij een gezonde omgeving. Daarom zijn wij tegen uitbreiding van intensieve veehouderij in de nabijheid van dorpen én tegen nieuwe intensieve veehouderij in onze gemeente.

In 2032 heeft onze landbouw zich nadrukkelijk ontwikkeld richting natuur-inclusieve landbouw.

9. ENERGIE-TRANSITIE EN DUURZAAMHEID

Als we de wereld leefbaar willen houden is het een absolute noodzaak om duurzaamheid structureel op de politieke agenda te zetten. Op lokaal niveau gaat het om beslissingen over bijvoorbeeld woningbouw, economie en afvalinzameling.

Specifiek voor Het Hogeland, waar de bevolking geconfronteerd wordt met de gevolgen van de gaswinning, is de energievoorziening een (extra) belangrijk thema.

Energietransitie

De PvdA kiest voor transitie, zo snel als maar mogelijk is, naar nieuwe energievormen en wil meer regie en ruimte voor burgerinitiatieven. Voor ons is het vanzelfsprekend dat de ontwikkeling van bijvoorbeeld zonneparken en windmolens geen afbreuk mag doen aan de puurheid van het Hogelandster landschap. Aanleg van zonneparken wordt alleen vergund als dat gebeurt in overleg met de inwoners over de landschappelijke inpassing en als het meeprofiten van de opbrengsten door de inwoners goed geregeld is. In de Eemshaven zijn goede kansen voor de transitie naar waterstof. Plaatsing van een kernenergiecentrale op ons grondgebied wijzen wij af. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om de energie van oppervlaktewater en rioolwater te gebruiken voor verwarming. De gemeente zal hier meer ambitie in moeten tonen.

Een hechte samenwerking met ondernemers, instellingen en het (beroeps)onderwijs moedigen we aan.

Onze energie thuis

Onze gemeente is CO2 neutraal in 2032, wij streven naar klimaatneutraal in 2050. Dat betekent dat je door je gedrag en energiegebruik geen negatieve invloed meer hebt op het klimaat. Dat lukt alleen als inwoners daaraan meedoen. De eerste stap is het verminderen van energieverbruik: isoleren van huizen en gebouwen, minder autogebruik en dergelijke. De gemeente stimuleert deelauto's, die vanzelfsprekend elektrisch zijn. Daarbij speelt de gemeente een actieve rol, ga met inwoners in gesprek over wat ze daarvoor nodig hebben en welke ideeën er bij hen leven. We stellen energiecoaches aan die proactief bij bewoners langs gaan, wijzen op subsidieregelingen, ondersteunen collectieven. Er mag geen huis meer gebouwd worden zonder zonnepanelen en dat geldt ook voor bedrijfsgebouwen. Alle daarvoor geschikte daken worden belegd met zonnepanelen. De volgende stap is het waar mogelijk zelf opwekken van energie, stroom en warmte.

ENERGIE-TRANSITIE EN DUURZAAMHEID

De overgang naar klimaatneutraliteit, de energietransitie, gebeurt op natuurlijke momenten: bijvoorbeeld als er toch gebouwd of verbouwd moet worden.

Aan de woningcorporaties worden eisen gesteld op het gebied van verduurzamen van huurwoningen. Dit wordt vastgelegd in de prestatieafspraken. Uitgangspunt is voor de PvdA: haalbaarheid en betaalbaarheid voor iedereen. De ongelijkheid mag hierdoor niet toenemen. Speciaal willen wij waken voor het ontstaan van energie-armoede, zie hiervoor onder 6. Armoede en schulden.

Gemeente: laat zien hoe het kan

De gemeente dient als organisatie zelf het goede voorbeeld te geven door onder meer inkoop van groene energie, eigen vastgoed te verduurzamen en duurzame mobiliteit van de eigen werknemers te bevorderen. Ook worden duurzaamheidseisen gesteld in het aanbestedings- en inkoopbeleid van de gemeente. De gemeente pleegt het onderhoud van openbare ruimte en groen vanuit het standpunt van biodiversiteit.

De gemeente loopt voorop met het circulair inkoop. Die eis van circulariteit geldt waar mogelijk ook voor bouwaanvragen van projecten en bedrijven.

De gemeente toetst alle bouwplannen op klimaatadaptatie, met andere woorden, passen de plannen binnen de klimaatveranderingen. De gemeente gaat met de inwoners de discussie aan over wat de beste maatregelen zijn en welke risico's, bijvoorbeeld bij enorme hoosbuien, we wel en niet willen accepteren. Niet bouwen op plekken die daar vanuit klimaat oogpunt niet geschikt voor zijn. De gemeente zorgt voor vergroening van het stedelijk/ bebouwd gebied in de centra van de dorpen, om water goed op te vangen en hittestress tegen te gaan.

In 2032 is onze gemeente CO2 neutraal.

10. ONDERWIJS

“Daar gaat de gemeente niet over...”

De PvdA vindt dat de gemeente wel degelijk een rol heeft in de kwaliteit van het onderwijs. Onderwijs is zo langzamerhand geworden tot een verhaal over winnaars en verliezers. Opleiding bepaalt succes in het leven, hoe hoger het diploma, hoe groter de kans op een goed betaalde baan. We zijn daarbij vergeten dat onze samenleving ook bestaat uit mensen die minder geschoold zijn, die niet dat hogere diploma en daarmee niet dat hogere welstandsniveau kunnen bereiken. Deze ongelijkheid wil de PvdA bestrijden! We willen cultuureducatie op scholen. Door cultuureducatie op school worden de kansen voor kinderen vergroot. We pleiten voor een gebiedsgebonden aanpak beginnend bij de delen van onze gemeente waar het risico op kansengelijkheid het grootst is.

In de organisatie van onze samenleving is de inhoud van het onderwijs bij de gemeente weggehaald en gaat de gemeente alleen nog over huisvesting en financiering. Maar de gemeente gaat wel over de arbeidsmarkt.

Meer dan ooit zijn mbo'ers belangrijk: een eerlijk vak als loodgieter, metselaar of verzorgende is ook in de toekomst een belangrijk onderdeel van de samenleving en verdient alleen al om die reden een eerlijke beloning. Iedereen moet zijn eigen mogelijkheden maximaal kunnen ontwikkelen.

De PvdA wil daarom in onze gemeente een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt realiseren. Met name door meer aandacht voor beroepsonderwijs. Maar ook in het basisonderwijs is winst te behalen. Veel van de scholen in de dorpen geven de leerlingen een te laag schooladvies mee. Wij gaan voor een cultuuromslag!

In 2032 is er waardering voor alle vaardigheden van kinderen en zijn de kansen voor kinderen uit alle hoeken van onze gemeente gelijk. Dan weet iedereen de weg naar Vakland te vinden.

11. SPORT

Voor de PvdA zijn sport en bewegen altijd belangrijke thema's geweest. En nog steeds! Niet alleen omdat beweging een basisvoorwaarde vormt voor een gezond leven maar ook omdat het stimulerend werkt voor lichaam en geest. Een bloeiend verenigingsleven vergroot bovendien de leefbaarheid van dorp en platteland. De PvdA koestert de bestaande sportvoorzieningen, maar belangrijker: sport is voor iedereen bereikbaar. In de inrichting van de buitenruimte houden we rekening met bewegen. Sportverenigingen worden gestimuleerd om samen te werken en kennis en ruimte te delen.

12. KUNST & CULTUUR

Cultuur gaat over wie we zijn en wie we kunnen zijn, waar we vandaan komen en waar we naartoe gaan. Cultuur gaat over onze drijfveren en motieven en is van essentieel belang voor de leefbaarheid in dorpen, buurten en wijken.

We hoeven het er bijna niet over te hebben. De culturele (en toeristische) parels in onze gemeente zijn alom bekend en worden geroemd. We koesteren de cultuur binnen onze gemeente. Elke uitingsvorm is wat ons betreft van waarde.

Maar achter de rijkdom van onze kunst en cultuur schuilt helaas te vaak de armoede van de makers. Wij willen dat de makers van kunst en cultuur een eerlijke beloning voor hun werk krijgen. De fair practice code – een eerlijke beloning – is dan ook belangrijk bij subsidieverlening.

We koesteren ook ons unieke cultuurlandschap, de wierden en de dorpen, het Lauwersmeergebied en de Waddenzee. Waar we in de eerste plaats als inwoners van genieten, wat we willen bewaren en versterken en wat een unieke kans biedt voor de uitbouw van toeristische mogelijkheden.

De PvdA vindt het belangrijk dat kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk en betaalbaar is. Dat kan onder meer door denkkracht te bundelen en (creatieve) innovaties voor een breder publiek toegankelijk te maken. De overheid speelt daarbij een helpende en faciliterende rol. Het is belangrijk inwoners cultureel te stimuleren, met name in buurten en dorpen en op die plekken waar deelname aan culturele activiteiten niet vanzelfsprekend is.

VEUROET

In 2032 heeft onze gemeente gezonde sportverenigingen, met of zonder eigen accommodatie. Kinderen kunnen via sportleraren kennismaken met diverse takken van sport.

In 2032 heeft iedere inwoner van Het Hogeland de mogelijkheid zich kunstzinnig of cultureel te ontwikkelen. De vakmensen worden fatsoenlijk betaald voor hun werk in de culturele sector.

13. LOKALE DEMOCRATIE

Onbekend maakt onbemind. De raadsleden van de PvdA gaan door met het bezoeken van bewoners, boeren en bedrijven.

Wij leggen ons oor te luisteren, geven aan wat de lokale politiek wel kan doen. We doen geen valse beloftes, maar stimuleren onze inwoners in hun plannen voor een betere leefomgeving en dus voor hunzelf.

Het Burgerberaad, dat op initiatief van de PvdA is ingesteld voor de invoering van de Omgevingswet, verdient een serieuze kans. Ervaringen hiermee opgedaan zijn waardevol voor een verdere ontwikkeling van de burgerparticipatie. t.a.v. de wijze waarop en de mate waarin burgerparticipatie in de uitvoering van beleid zichtbaar wordt.

14. FINANCIËN

Wij kiezen voor een samenleving waarin solidariteit en rechtvaardigheid leidend zijn. De gemeente ondersteunt als dat nodig is. Voor de PvdA vormen dit de kernwaarden voor te maken financiële keuzen. Daarmee zeggen we dat financieel beleid geen doel op zich is, maar ten dienste staat van de kwaliteit van leven van onze inwoners.

Verder heeft de PvdA als uitgangspunt dat de gemeente met een sluitende (meerjaren)begroting werkt.

Geld dat er niet is, kan ook niet worden uitgegeven. De schuldpositie van de gemeente moet beheers- en meetbaar zijn. Financiële risico's moeten getoetst en inzichtelijk gemaakt worden.

Het kabinet geeft gemeenten te weinig geld om de zorg- en participatietaken naar behoren uit te voeren. Omdat we willen dat iedereen mee kan doen, zijn we bereid daarvoor de portemonnee van de gemeente te trekken.

In 2032 zijn we zover met burgerparticipatie dat initiatieven door inwoners als vanzelfsprekend worden beschouwd. De gemeentelijke organisatie weet hier positief mee om te gaan en zorgt voor bewaking van de voorwaarden van initiatieven.

PVDA HET HOGLAND - 32 - VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022

PVDA HET HOGLAND - 33 - VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022

KANDIDATEN

De kandidatenlijst voor de Gemeenteraadverkiezingen 2022 zijn:

1. Mariëtte de Visser
2. Janny Klei
3. Han Hefting
4. Ivo Poll
5. Jaap Heres
6. Geertje Karstens
7. Roelf Wieringa
8. Ronald de Haan
9. Mees Breuker
10. Maria Bolt
11. Remco de Rijk
12. Henk Supheert
13. Eugenie Stolk
14. Romke Visser
15. Pascal Roemers
16. Jan Willem Nanninga

COLOFON

Het verkiezingsprogramma is opgesteld door:
Janny Klei, Maria Papma, Mariëtte de Visser,
Han Hefting, Ivo Poll, Henk Supheert.

Foto's zijn gemaakt door:
Mariëtte de Visser, Ivo Poll, Peter Russchen,
Dick Stoppels, Ard Torrenga ,
stockphoto's (Adobe en Pixabay).

Ontwerp & Vormgeving:
DIXTOPPELS.NL

